

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen talousarvioesityksen 2026 hyväksyminen kuntien lausuntokierrokselle

439/00.02.01.00.00/2025

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 357

Pohjois-Karjalan työllisyysalue on 16.10.2025 pyytänyt työllisyysalueen kunnilta lausuntoja Pohjois-Karjalan työllisyysalueen talousarviosta sekä kuntien maksuosuuksista. Lausunnot on pyydetty toimittamaan 5.11.2026 mennessä.

Työllisyysalueen talousarvion esitetään olevan kuntien yhteenlasketun valtionosuuden suuruinen, mikä muodostuu kunnille työvoimapalvelujen siirrosta johtuvasta valtionosuuslisäyksestä. Talousarvion raami on siten muodostettu samalla periaatteella kuin vuonna 2025.

Vuoden 2026 laskennallinen valtionosuus on 20,6 milj. euroa, lisäksi talousarvioraamissa huomioidaan työterveyshuollon KELA-korvaukset n. 100 t euroa. Valtionosuus on n. 1,1 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2025. Muutos ei aiheuta merkittävää laskua työllisyysalueen palvelutasoon, sillä valtion aikaisempina vuosina tekemät määrärahasidonnat eivät enää juuri vaikuta tulevan vuoden toteumaan. Uusia määrärahasidontoja ei ole tullut merkittävässä määrin, sillä työllisyysalue katkaisi palkkatuen myöntämisen helmikuussa 2025 määrärahan riittämättömyyden vuoksi.

Kokonaisuudessaan työllisyysalueen talous on vuosittain heikkenevä, mikäli talousarvio muodostetaan kuntien yhteenlasketun valtionosuuden suuruisena eikä valtionosuuden jakoperusteita muuteta. Lähtökohtaisesti työllisyysalueen palvelutaso toteutuu edelleen resursseiltaan heikompana kuin työvoimapalvelujen järjestämisvastuun ollessa valtiolla.

Työllisyysalueen kuntien maksuosuudet ovat budjetoitu kunnalle kohdentuvan laskennallisen valtionosuuden mukaisesti. Kuntien maksuosuudet jakautuvat valtionosuuskriteerien mukaisiin ja aiheuttamisperusteisiin kustannuksiin. Valtionosuuskriteerien mukaisia kustannuksia ovat muun muassa henkilöstökulut ja yleiset toimintakulut. Aiheuttamisperusteisia kustannuksia ovat asiakaskohtaisesti eriteltävät kulut, kuten palkkatuki, starttiraha, ostopalvelut sekä harkinnanvaraiset kulukorvaukset. Tavoitteena on, että työllisyysalue siirtyy kokonaisuudessaan aiheuttamisperusteiseen kustannustenjakoon kahden vuoden kuluessa. Aiheuttamisperusteiset kustannukset voivat toteutua kunnissa arvioitua suurempina, mikäli kunnassa myönnetään asiakaskohtaisia palveluita suunniteltua enemmän. Edellä mainittu voi todentua esimerkiksi kunnan kohtaamassa äkillisessä rakennemuutostilanteessa.

Työllisyysalueen kustannukset koostuvat pääasiassa henkilöstömenoista sekä asiakaskohtaisista palveluista ja etuuksista. Henkilöstön määräksi esitetään samaa htv-resurssia kuin vuodelle 2025 (170 htv). Vuonna 2025 työllisyysalueella on ollut määräaikaista henkilöstöä 18,5 htv:ta, joista esitetään jatkettavaksi määräaikaisina 14,5 htv:ta. 4 htv:ta esitetään vakinaistettavaksi. Henkilöstömenot ovat kokonaisuudessaan n. 8,8 milj. euroa. Palkkatukeen, pilotoitavaan työllistämislisään sekä starttirahaan kohdennetaan yht. 5,5 milj. euroa. Ostopalveluista merkittävimpiä ovat

kotouttamiskoulutukset ja työvoimakoulutukset, joihin varataan määrärahaa 4,1 milj, euroa. Työvoimakoulutukset toteutetaan osittain työllisyysalueen talousarviosta erillisellä valtionosuudella.

Kiteen kaupungin osalta vuoden 2026 maksuosuus olisi esitettyssä talousarviossa 1 213 496 euroa, mikä olisi 114 966 euroa pienempi kuin vuonna 2025. VOS-kriteerien mukaiset kustannukset olisivat 831 821 euroa ja aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset olisivat 381 675 euroa.

Esityslistan liitteenä on pöytäkirjaote, talousarvion tiivistelmä ja kuntien maksuosuudet vuonna 2026 ja oheismateriaalina on Kiteen kaupungin maksuosuus vuosina 2026 ja 2025.

Valmistelija: talousjohtaja Kaisa Lappalainen, puh. 040 105 2002, kaisa.lappalainen@kitee.fi.

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää lausua asiassa Pohjois-Karjalan työllisyysalueelle seuraavaa:

Kiteen kaupunki pitää myönteisenä sitä, että kuntien maksuosuudet ovat alentuneet.

Kiteen kaupunki toteaa kuitenkin, että työllisyysalueen lautakunnan on huomioitava osana talousarviovuoden talousarvion seuranta, että kuntien on noudatettava valtuuston hyväksymää talousarviota. Kunnat eivät ole varautuneet talousarviomuutoksiin taikka talousarvion ylitykseen.

Työllisyysalueen kustannukset jaetaan kunnille valtionosuuskriteerien mukaisesti ja osittain aiheuttamisperusteisesti. Talousarvion seurannan tulee olla säännönmukaista ja avointa myös rahoittajina toimivien kuntien suuntaan. Kiteen kaupunki korostaa aiheuttamisperiaatteen mukaisten kustannusten talouden seurantatietojen oikea-aikaisuutta ja tietojen täydellisyyttä. Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin talousarviossa pysymiseksi, mikäli kuntakohtainen laskennallinen määräraha olisi ylittymässä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.